

Bijlage 14. Richtlijnen Socialisatieprogramma

Openbare aanbesteding 'Transport, opvang en verzorging van TPE-dieren'
IUC kenmerk 202502113

Socialisatie is het proces waarbij een jong of volwassen Dier leert zich aan te passen aan de normen van de individuen waarmee hij samenleeft. Doel van de socialisatie is dat de Dieren bekend raken met de wereld waarin zij leven en alle prikkels die zich daarin voordoen, zodat zij in die wereld goed kunnen functioneren. Daarnaast is het van belang dat dieren ook wennen aan mensen en hun aanwezigheid. Met hierop gericht handelen kunnen Dieren hiermee bekend worden en hieraan wennen. Voorts zal ook gedrag bij het Dier verder moeten ontwikkelen. Socialisatie met soortgenoten en andere diersoorten is niet mogelijk i.v.m. Rabiës risico.

1. Socialisatieprogramma voor TPE-honden (pups)- algemeen

Hieronder wordt een richtlijn gegeven, opdat een jonge pup de beginstappen maakt om zoveel mogelijk succesvol en stressloos (terug) in het leven te stappen in onze samenleving en waarmee de pup in staat wordt gesteld om een harmonieuze relatie aan te kunnen gaan met de eigenaar of om deze voort te zetten binnen de mogelijkheden voor dieren uit het buitenland met een risico op rabiës die in quarantaine zitten.

Dit is een gemiddelde richtlijn voor een gemiddelde hond. Gemiddeld, omdat de richting en de snelheid altijd in afhankelijkheid is van de individuele gedragsmatige (vaak ook gecombineerd met de fysieke) ontwikkeling van de pup. Ook zijn er rasverschillen te onderscheiden in de ontwikkelingssnelheid, zowel fysiek als gedragsmatig. Ook de medische toestand van een pup kan het socialisatieproces sterk beïnvloeden. Voor uitzonderlijke situaties zijn geen vaste richtlijnen te geven, behalve het gebruik van een gezond verstand en het goed monitoren van de ontwikkeling van de individuele pup.

Idealiter wordt de socialisatie zowel door een vrouw- als manspersoon begeleid en dat het dier indien mogelijk visueel met verschillende mensen in aanraking komt.

Pups hebben veel slaap nodig voor hun ontwikkeling. In de beginfase is dit uiteraard meer en langer, ook is het afhankelijk van de situatie en geschiedenis van de pup. Als de pups groter worden gaan de dieren steeds meer behoefte krijgen om de wijde wereld te exploreren. Meerdere korte hanteer- c.q. trainingsmomenten per dag is beter dan eenmaal per dag een lange periode van oefeningen en nieuwe blootstellingen. Dit moet echter wel nog praktisch uitvoerbaar zijn. Bedenk in ieder geval dat het dagelijks rondlopen van verzorgers door de ruimten, schoonmaak, voer geven, praten onderling, etc. zonder hands-on contact, in feite ook al een onderdeel zijn van de socialisatieprocedure.

2. Aanvullende richtlijn bij dieren met besmettingsgevaar zoals rabiës met extra voorzorgmaatregelen t.a.v. hygiëne¹

Vanaf de zesde week van de socialisatiefase worden er normaal gesproken geleidelijk aan meer elementen toegevoegd aan de ervaringen van de pup in voorbereiding om (terug) te gaan naar de eigenaar. De pup zou nu eigenlijk ook de wijde wereld in moeten gaan. Bij de 'TPE-pup' doet zich dan met regelmaat het dilemma voor t.a.v. quarantaine bij infectieuze ziekten. Indien het wettelijk niet is toegestaan de dieren naar buiten te nemen, dan zal dit binnen de randvoorwaarden zo goed als mogelijk geïmproviseerd moeten worden: een speciale *experience- en speelinrichting* met een goed schoon te maken ondergrond (vloeistofdichte bodem) met veel dingen te doen voor de pups zou het ideaalbeeld zijn.

¹ Overleg met de faculteit Diergeneeskunde mogelijk_ discipline Shelter Medicine.

Er dient gebruik te worden gemaakt van zoveel mogelijk materiaal dat na gebruik bij één dier weg gegooit kan worden of goed gereinigd kan worden, zoals speelgoed van materialen dat beter kiemvrij kan blijven (plastic). Overigens is niet aangetoond dat rabiës via materialen overgebracht kan worden, bij andere besmettelijke ziektes zoals Parvo kan dit wel.

In die ruimte kan dan aandacht worden besteed aan:

- Visuele stimulatie en verrijking: bijv. kleuren/ contrasten op de muur; bewegende objecten aan de muur, aan het hok hangen van vaantjes/vlaggetjes (al dan niet ritselend), speeltjes die gemanipuleerd kunnen worden en speeltjes met geluidjes kunnen worden aangereikt.
- Akoestische verrijking en geluidsstimulatie: piepspeeltjes, radio en geluiden (zoals verkeer, kinderen, kinderspeelgoed), de voerbakken, de sleutelbos, stemmen, zingen, etc.
- Nabootsing van verschillende ondergronden: bijv. krantenpapier, eierdozen, plastic, steenstructuren (kiezels). Indien de dieren naar buiten mogen: gras, aarde, trottoir, grindpad, kiezelpad, gladde vloer, tapijt, etc. Uiteraard kan dit alleen als dit qua hygiëne en infectiedruk verantwoord is.
- Olfactorische stimulatie: luchtjes: Adaptil® (feromonen_ tevens kalmerend), schoonmaakluchtjes (in de routine), (honden)parfum, hondenshampoo, voer en eetluchtjes, etc.

Verder is de opslaghouder vrij om binnen de mogelijkheden die er zijn hier creatief in te zijn, bv filmpjes en geluiden van internet, skeelers, oppompen van luchtbedden, schminken etc.